

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglašit. se računajo po pogode.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. naistr.

„Edinost“
zhaša enkrat na dan, razun nedelj in
praznikov, ob 6. uri zvečer.
Naročnina znaša:
Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni
Naročnino je plačevati naprej. Na na-
ročbe brez priložene naročnine se uprava
ne ozira.
Po tobakarnah v Trstu se prodajajo po-
samezne številke po 6 stotink (3 nvč.);
izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvč.)

Telefon št. 870.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trst

Politično društvo „Edinost“

priredi

v nedeljo, dne 11. novembra 1900

ob 4. uri popoldne

javna shoda

v Gropadi

v prostorih gostilne gospoda Milkoviča

in v Trebčah

v »Konsumnem društvu«.

s sledečim dnevnim redom:

1. Pozdrav predsednika.
2. Pogovor o volitvah.
3. Eventualnosti.

Na obilno udeležbo uljudno vabi

ODBOR.

Pred krvavim bojem — mirovne trombe zadnji glas.

Z Dolenjskega, 7. nov. (Izv. dop.)

Češki listi naznanjajo (Listi, večinoma, dá, ali poslanci so večinoma v tem pogledu jako previdni v izražanju. Op. ured.), da bodo češki poslanci tudi v novem državnem zboru tirali obstrukcije, ker so Čehi zopet na novo razžaljeni po nekih, za češki jezik neugodnih jezikovnih naredbah, katere sta izdala dva člena sedanjega ministerstva. Da so se ravno v sedanjih kritičnih časih izdale take naredbe, to nam je neumljivo, ko ministerski predsednik z nova vabi tudi bodoče poslance, da bi prišli v dunajsko zbornico sodelovat na njegovih jezikovnih naredbah, s katerimi namerja doseči pomirjenje tostranske državne polovice. Zakaj pa ministerski predsednik ne izda kar sam taceh naredb? Morda se boji, da bi se mu potem očitalo protustavno postopanje? Morda si pa misli: Ako izdam pravične naredbe, ki bi se opirale na § 19, razžalim Nemce (kateri tega svojega lastnega otroka nočejo pripoznati) in imel bom zopet nemško obstrukcijo! Ali pa si misli: Ako nadaljujem še jaz s takimi jezikovnimi naredbami, s kakršnimi sta začela moja tovariša, nakopljem si ostro češko obstrukcijo! Ministerski predsednik pa kljub temu še ni izgubil upanja, da se državnoborske stranke z njegovo pomočjo vendarle enkrat sporazumejo v jezikovnem vprašanju. Zato se je bil lotil sicer le palijativnega sredstva, ko je razpustil državni zbor. Radikal-

nejše in gotovo boljše sredstvo bi bilo, da bi bil ustavo v točki volilnega reda preustrojiti, da bi se bil postavil na stališče pred oktoberskim diplomom.

Sicer pa pustimo to razmotrivanje. Volitve so razpisane; voliti moramo in poslance poslati na Dunaj. O tem moramo gledati, da nam bodo volitve koristile. Te pa bomo koristile le tedaj, ako združeni stopimo na volišče, kjer oddamo svoj glas najboljšim sinovom našega naroda.

Da govorimo z nova o potrebi edinosti, na to nas je opomnilo volilno gibanje v najmanjši pokrajini, na Saleburskem. Tudi v tej majhni deželi, v domačiji bivšega drzavno-zborniškega predsednika, znanega ljubeznivega Fuchs-a, ki ima baje rad slovenske poslance, — so tri stranke: nemško-napredna, nemško-narodna in nemško-konservativna. In te stranke so se zdaj, ko so volitve pred durmi, v nekaterih bistvenih točkah združile, vse bodo namreč terjale nemški državni jezik in nekako pridruževanje Avstrije k Nemčiji. A to je za Slovane najpogubnejši program, ki pa morda obvelja pri večini nemških strank. Slovane čaka torej hud boj na Dunaju. Da ga častno izvojujejo, je pa treba, da stopijo složni na bojišče, in da se prej doma pobratijo. Ako bi n. pr. prišli na Dunaj Slovenci le kakor liberalci ali kakor klerikali, veljali bi ondi le malo!

Že večkrat smo dokazovali na podlagi zgodovine naše iz polminolega časa, da ste obe slovenski stranki skoro enakomerno krivi sedanjega nesrečnega razkola. Prvotno je bila tako imenovana mladoslovenska stranka nepremišljena razvila zastavo takimenovane »slobode«, kar je poštene slovenske konservativne zalilo. Nasprotno je pa bila konservativna stranka tako strastno zavrgla nove šolske zakone, da se je moral celo zlati slovenski škof Pogačar za-nje potegniti, o čemer ga je pa grdo motil njegov lastni duhovnik. Poč naslednikom Pogačarjevim pa je slovenska konservativna stranka narodno načelo razglasila za budalost in poganstvo. V kranjskem deželnem zboru je svoje dni komaj čakala, da se jej nemška stranka ponudi v zavezo in je iz tega namena, torej iz sovraštva do liberalnih Slovencev, žalila največega mecena naroda slovenskega, svojega lastnega brata v zbornici, čegar ponujenega darila (slovenska dekleška šola) v družbi z Nemci še sprejeti ni hotela.

Napetost je rasla od dne do dne, raste tudi danes še in širi jezo, nemoralo, pohujšanje — in prišlo je tako daleč, da je naša liberalna stranka nekaj zaslonbe pri Nemcih

proti klerikalcem, tako, da dan danes na Kranjskem, kjer je 95% Slovencev, odločuje 5% Nemcev!! Zato se nemštvu na Kranjskem godi vedno boljše. Že 20 let skoro se ogromno posestno stanje Nemcev v tej deželi ni samo nič skrčilo, ampak Nemci so še celo pridobili. V uradih je mnogo nemških uradnikov, kateri dobro izhajajo, da jim le slovenski abe gladko teče. Uradni jezik je še dokaj nemški, vsaj notranji izključno. Nemci dobivajo več nego dovolj svojih šol. Slovenci pa nimamo niti ene kompletne srednje šole, kateza bi bila slovenska tudi v višjih razredih; nimamo pa niti slovenskega učiteljskega, ne slovenske trgovske šole, niti ne ene slovenske meščanske šole za dečke. Ko smo enkrat hoteli imeti še vsenčljišče, nas je še celo sedanji slovenski dvorni svetnik zavrnil.

Naša šolska politika se je začela tudi tako razvijati, da bode najvišja šolska oblast v deželi nemška. (Ali je mar kdaj slovenska bila?! Ur).

»Kjer se prepirata dva, tretji dobiček ima«. Ali hočemo torej razpor še nadaljevati? Ali se hočemo o teh volitvah zopet klati, mi, rodni bratje? Ali hoče slovenska inteligenca s tem nečloveškim klanjem še vedno demoralizovati naše dobro ljudstvo, ki se povsodi niti dobro ne zaveda, da je slovensko?! Brezvspešno bi bilo naše delo, vcepljevati mu liberalstvo in klerikalstvo. Seljak bo morda volil liberalno, ali ipak dalje spoštoval klerikalnega svojega dobrotnika, duhovnika. Nasprotno ti bode drug siromacek volil klerikalno, ali še dalje čislal liberalnega svojega drugega dobrotnika, učitelja! Tako cepljenje volitev bo pa le še povspesevalo naš razdor, jemalo nam bo v sosednih narodih ugled in provzročilo, da pridejo needini in razprti med seboj na Dunaj, kjer bodo še manj čislani nego doma; dosežali pa ne bodo — ničesar!!

Pravila društva „Narodni dom v Trstu“.

Ime in sedež društva.

§ 1. Ime društva je »Narodni dom v Trstu«. Sedež mu je v Trstu.

Namen društva.

§ 2. Društvo »Narodni dom v Trstu« ima namen, kolikor mogoče združevati in pospeševati slovanska društva v Trstu in v okolici in to v svrhu:

1. sezidati ali nakupiti in vzdrževati v Trstu in okolici primerna poslopja (narodne dome), kjer naj se nastanijo pod

— a ta kuje izdajstvo; hm! To mu je delo hudo. Preslepljena je bila torej tudi ta jedina obramba, zaslonba Mazepe! Vse je zmaga torej črna duša Ostrovskega, ki je hotel rešitev domovine žrtvovati svojemu maščevanju? — Ne. Kajti v družini starega Janaja je bivalo mlado bitje, ki je bilo pripravljeno žrtvovati Mazepe vse. To je bila Jarenina. Že je slišala težke stopinje očetove. Šla mu je nasproti, — a starec jo je hotel mahati nocoj sam domov za peč. Bil je mnogo bolj siten nego po navadi. Kar ni mogel, pa ni mogel zakrivati srda nad Mazepe.

»Da mi pustiš to izdajico in pozabiš kaj kmalu«, je zarohnel nad hčerjo. »No, saj njegov konec ni daleč!« — momljaj je dalje v kot starec sam s seboj. Pač ni opazil, da je Jarenina spremenila barvo, ko je slišala zadnje besede o Mazepe. Starec je legel na slamo in se ni zmenil za drugo. Niti za večerjo mu ni bilo mari nocoj, v tej hudi uri. A Jarenina se je tresla od strahu. Vedela je, da so se sešli kozaki pri Ostrovske. Morda

kolikor mogoče ugodnimi pogoji slovanska društva;

2. do ustanovljenja takih narodnih domov preskrbovati potom najema in podnajema tem društvom, kolikor mogoče skupno in pod ugodnimi pogoji, potrebne prostore ali dajati jim v ta namen posojila in podpore;
3. ustanoviti v narodnem domu ali v hiši, kjer je nastanjenih več takih društev, v svrhu združenja za udobnost udov in prijateljev teh društev, gostilno s prenočiščem in kavarno.

Sredstva.

§ 3. Gmotna sredstva v dosezanje teh namenov so:

1. deleži in obresti naloženih deležev;
2. prispevki društvenikov;
3. čisti dohodek prirediteljnih veselje in zabav;
4. radodarni doneski;
5. čisti dohodek iz najema, gostilne in kavarne.

Udje.

§ 4. Udje tega društva so: deležniki, društveniki, ustanovniki in častni člani.

§ 5. Deležnik je, kdor se je pravomočno zavezal plačati v društveno blagajno delež 200 kron na enkrat, ali v štirih polletnih obrokih po 50 kron.

§ 6. Društveniki se delijo na tri vrste in sicer društvenike

1. I. vrste, ki pristopijo z letnim doneskom 24 kron;
2. II. vrste, z letnim doneskom 12 kron in
3. III. vrste, z letnim doneskom 6 kron.

Udnino smejo plačevati društveniki v 4 enakih četrtletnih obrokih in sicer prvega do 1. februarja, drugega do 1. maja, 3. do 1. avgusta in 4. do 1. novembra vsakega leta.

Kedor se je upisal in bil sprejet društvenikom, ostaja obvezan na društvo ter mora plačevati udnino vsaj skozi dve leti. Po dveh letih sme izstopiti, ako je prijavil svoj izstop vsaj tri mesece pred koncem leta. Sicer se podaljša obveznost na društvo od leta do leta.

Društveno leto je od 1. januarja do 31. decembra.

§ 7. Ustanovnik je, kdor daruje na enkrat vsaj 200 K. Za vsakih darovanih 200 K ima ustanovnik en glas, toda nikoli več, nego 5 glasov.

§ 8. Častni člani so oni, katere imenuje občni zbor radi zaslug, pridobljenih za društvo ali za namene društva.

§ 9. Deležnike, društvenike in ustanovnike sprejema upravni odbor. Če komu odreče sprejem, ni dolžan javiti mu vzrokov.

so kaj učinili zoper lastnega hetmana? Huda slutnja jo je obsla. Znala je dobro, zakaj da Ostrovskei sovraži Mazepe. Saj jej je ponujal ljubezen, vse, kar je imel, a ona ga ni mogla uslišati.

Bila je že zaročena z Mazepe. Hetmanu se ni upala do sedaj nič omeniti o tem dogodku med njo in Ostrovskeim. Bala se je njegove jeze. A Ostrovskei je od tedaj sovražil Mazepe iz dna svoje duše, ker je spoznal v njem nevarnega, mogočnega tekmeča.

Zato je bila slutnja Jarenine popolnoma opravičena. Sklenila je, da o tem, kar je slišala, obvesti Mazepe. Zato je željno čakala prihoda hetmanovega.

In res se je glavar kozakov vrnil v malo dneh.

Takoj je Jarenina poslala mlajšo sestrico k Mazepe, (mati jej je bila že davno umrla). Prosila ga je, naj pride takoj, ko se naredi bolj temno, na kraj vasi, a nikakor v Janajevo hišo.

(Pride še.)

PODLISTEK.

„Mazepe“.

Povest iz začetka 18. stoletja. — (Spisal Ledenovski.)

»Proč se Švedi!«, so zagromeli zbrani kozaki. A najbolj je vpil Žiga, sodrug Ostrovskega: »Ubij ga«, je kričal, »in nihče ti ne poroče žal-besede!«

Ostrovskei se je zganil, nemirno pogledal okolo sebe in začel na pol tiho: »Moj nasvet je edina rešitev iz švedskih rok: smrt Mazepe!« — O teh besedah se je ozrl go vrniki po vrstah kozakov in videl je utis svojih besed. Če tudi trde, neizprosne, divje naravi, so se vendar stresli kozaki o takšnem nasvetu. Med možmi je zavladala skrivnostna tišina.....

Kdo naj bi se upal umoriti svojegalastnega glavarja? Njega, komur so prisegli večno zvestobo? Ostrovskei je molčal, a v duši se je veselil med tem molčanjem.

Nazadnje se je vzdignil Janaj, oče Jarenine: »Slišali ste pretresljiv nasvet, ko-

zaki. Ne ostane nam družega: ali Šved v naši deželi, ali smrt Mazepe. Jaz sem za nasvet, in komur je draga domača zemlja, naj gre za menoj.«

Odobrova je besede starega moža so kozaki mrmrali in glas se je tihotno valil po vrstah.

Ostrovskei je z zaupljivejšim glasom razlagal način smrti Mazepe: »Tako, ko se vrne Mazepe iz švedskega tabora, vas obvestim vse. Zberemo se okolo njegove hiše. Napademo ga tako na vseh krajih in — smrt njegova je gotova. Ti Žiga primeš gal od spre-daj, a mi drugi obkolimo ostali del hiše. Pogum kozaki! Naj vam plavata vedno pred očmi sloboda domovine in tužno stanje naše, ako pride Šved v deželo.« Završila je zlobna duša in se veselila na dobrem vspehu.

Kozaki so se razšli jezni na Mazepe, češ, da jih hoče izdati. Tako ga je naslikal Ostrovskei. Vse je hitelo k zaželenemu počitku. Le stari Janaj je težko kobacal domov. Opešnega starčka je še bolj otežila nova vest o Mazepe. Želel si je izvrstnega, uplivnega zeta,

Vsi udje imajo aktivno in pasivno volilno pravico, pravico na obnem zboru nasvete in predloge staviti in glasovati. Vsaki ud, razun deležnikov in ustanovnikov (glej zadnji odstavek § 10), ima le en glas.

Društveniki, ki niso plačali redovito svoje udnine, in deležniki, ki niso točno uplačali deleža ali zapadlih obrokov, izgubijo vsako pravico.

Imena ustanovnikov se vpišejo v častno knjigo ter se zaznamujejo na primernem mestu v narodnem domu.

Pravice in dolžnosti deležnikov posebej.

§ 10. Deležniki, ki so uplačali redno ves delež, imajo pravico, da se jim uplačani znesek sukcesivno povrne in da se jim plačujejo do tedaj 3% obresti, ki tečejo od dneva popolnoma uplačanega zneska, in sicer postecipatno vsakega 1. januarja.

Odbor mora vso glavnico, po deležih nabrano, takoj naložiti plodonosno pri »Tržaški posojilnici in hranilnici«, ali če bi iste ne bilo, pri drugi solidni slovenski posojilnici na Primorskem, ter se ta denar ne sme prej uporabiti, dokler se ne prične s zidanjem ali nakupom narodnega doma.

Deležniki smejo takoj zahtevati povračilo svojih deležev, če bi mogli dokazati, da se je ravno proti temu določilo.

Sicer pa ima društvo deleže polagoma amortizirati. Amortizacija se prične leto potem, ko bo vsaj en narodni dom sezidan, oziroma nakupljen ter za društva pripravljen, svojemu namenu izročen in pokrit ves slučajni primanjkljaj.

Redni občni zbor določi vsako leto število deležev, ki se imajo amortizirati. Ti deleži se določijo po zrebanju, koje izvrši odbor tekom 14 dni po tem obnem zboru v prisotnosti nadzorovalnega odseka, ter se izplačajo do 1. maja dotičnega leta.

Če deležniki niso zahtevali obresti tekom enega enega leta, ali če izsrečkanih deležev niso tirjali nazaj tekom 3 let po izzrebanju, zapadejo dotični neizplačani zneski društvu v korist.

Deležniki se podvržejo taki amortizaciji ter se odpovedujejo, da bi zahtevali povračilo deleža po drugi poti.

Deležnik, ki ni uplačal vsega deleža, zgubi pravico zahtevati povračilo uplačanega zneska, če ni plačal ostalega deleža v določenem času. V tem slučaju zapade uplačani znesek v korist društva.

Deležniki smejo iz društva izstopiti, če se odpovedo vsem pravicam proti društvu in sicer tudi pravici do svojih deležev.

Tudi sme deležnik odstopiti, če upravni odbor njegov delež kupi. Nikdo pa ne more društva prisiliti, da delež kupi. Deležnik, ki hoče svoj delež prodati, ga mora prej ponuditi društvu.

Ako ga odbor ne kupi, sme ga deležnik drugam prodati, kupec pa mora imeti take lastnosti, da ga odbor more sprejeti med društvenike.

Ako deležnik umre, ima društvo pravico odkupiti njegove deleže od dedičev, katero pravico pa sme izvrševati le tekom treh mesecev, odkar je odbor doznal za smrt deležnika.

Kdor krši te določbe, izgubi svoj delež v prid društvu.

Vtak delež od 200 K in vsakih darovanih 200 K daja pravico enega glasu na obnem zboru. Nihče pa ne more imeti več kakor pet glasov. (Zvrsetek pride.)

V Trstu, dne 9. novembra 1900.

Nekoliko pripomb. K izvajanju našega gospoda prijatelja z Dolenjskega, priobčenim na prvem mestu tega lista, želimo dati nekoliko pripomb.

Naše menenje je, da slovenska delegacija na Dunaju mora urejati svojo taktiko in svoje notranje mejebojno razmerje brez vsakega ozira na to, kar se godi doma. Naš gospod dopisnik naj nam ne zameri, ali, kakor stoji stvari, znači vsako govorenje o pobratenju doma za sedaj neopravičljiv optimizem; ali naša delegacija na Dunaju more in mora biti zlozna v svojem nastopanju, mora biti jedinstvena predstaviteljica v svojih idejalih jedinstvenega naroda! Živeči in boreči se na vročih tleh, kjer nam je neprestano, dan na dan, gledati v strašni obraz nevarnosti narodne pogube, želeči in koperneči pomoči od združenih bratov, čuteči torej najintenzivneje, kaj pomenja, ako bratje in sinovi našega naroda niso zložni med saboj: smo vsikdar obžalovali naš domači prepir in smo svarili o vsaki priliki, da za narod slovenski v njega odlom-

kih ob periferiji je vse kaj drugega na koečki, nego pa vprašanje, ali naj v slovenskem narodu prevladuje liberalna ali klerikalna struja?! Skrb za bodočnost naroda nas je in nas še z železno roko tako rekoč tišči na to stališče. Radi tega smo morali čuti že marsikako grenko od desne in od leve; čuti smo morali celo očitjanje, da smo ljudje brez prepričanja, ali pa da nam nedostaja poguma, da bi povedali svoje prepričanje. Pa pustimo to, sedaj ni čas rekrimacij, sedaj je čas dela in borbe.... Rekli smo, da treba velikega optimizma, ako nam kdo govori o pobratenju doma. Računajmo z dejstvi! Naš domači prepir se za dogledne čase ne da niti ublažiti, kamo-li poravnati. Ali — evo vam poguma, da povemo naravnost, kar mislimo: naš domači prepir ne sme metati svoje sence na državnozborsko delegacijo! Naše zastopstvo v državnem zboru mora biti kompaktno v svojem nastopanju. Tako mora biti našo nastopanje nasproti sovražniku, take se moramo kazati prijateljem! V sebi razdrapane delegacije ne bo nikdo respektiral, ker ne bo nikomur nevarna, a tu ču nikdo se ne bo vezal ž njjo!! In to poslednje bi bilo najhuje zlo. Zato pravimo glasno: kdor noče v sebi jedinega zastopstva naroda slovenskega v parlamentu na Dunaju, ta noče političnih in narodnih uspehov naroda slovenskega!!

Politični pregled.

V TRSTU, dne 9. novembra 1900.

Volilno gibanje. Koroško. »Kato-liško-politično in gospodarsko društvo za Slovenec na Koroškem« prav pridno prireja shode. V nedeljo bosta zopet dva shoda. Na obeh bo govoril deželni poslanec Grafenauer o bodočih državnozborskih volitvah. Prvotne volitve so se že pričele. »Mir« pozivlja koroške Slovence, naj volijo za volilne može same značajne, krščanske in narodne može. Mi spremljamo delo koroških rodoljubov z vsemi simpatijami svojimi, saj smo mi uverjeni, da noben odlomek našega naroda ne more bolje ceniti tega dela, nego baš mi Tržačani in Istrani, ki smo v sličnem težkem položaju in ki torej najbolje vemo, koliko trudoljubivosti, požrtvovalnosti, navdušenja in tudi osebnega poguma zahteva narodna borba ob takih žalostnih razmerah. Bratje korotanski, le pogumno naprej! Stvar vaša je pravična. In zavest, da ravno oni, ki se tudi proti veliki premoči bori za pravično stvar, je največjega spoštovanja vreden, naj vam bo v zadoščenje, v poplačilo in v vspodbujajo. Često čujemo rojake, ki govore v žalostni resignaciji: Koroška je zgubljena, zastoj ves trud, zastoj vse žrtve! Mi pa pravimo, da le tisti narod je zgubljen, ki se je sam proglasil zgubljenim. Koroške Slovence res duši silna premoč. Ali ne toliko številna, ampak moralna, oprta na zistem, ki nemški večini daje vso oblast, sukno in škarje. Vendar pa, dokler imajo koroški Slovenci zavednih bojnikov, pripravljenih iti v boj tudi proti premoči, niso zgubljeni. Le krepko v boj torej, koroški boritelji, da na volitvah dokumentirate svojo ekzistenco!

Trst. Danes je več volilcev III. kolegija podpisalo temeljito sestavljen protest proti sklepu mestnega sveta, s katerim je bilo imenovanih toliko novih »cittadinov«. Ako je le kaj pravice, ti »cittadini« pot ne bodo glasovali.

Istra. Sinoči smo prijavi mi brzojavko došlo nam iz Umaga, na kateri nam je javil povsem zanesljiv zaupen mož, da je v St. Lovreču zmaga hrvatska stranka. Današnji »Piccolo« trdi nasprotno. Pričakujemo pojasnila. Sploh pa se obračamo do rodoljubov po Istri s prošnjo, naj nam pridno javljajo o izidih volitev volilnih mož.

Bosanske železnice. Dogovor med obema vladama je sedaj znan v polnem obsegu. Železnica Sarajevo-Sandžak Novopazarski se zgradi takoj in od te železnice stranska proga preko Višegrada do srske meje. Od Ogerske zahtevana proga Šamac-Doboj in avstrijskim interesom služeča zveza Bugajno-Aržano pa še le potem, ko bo dozidana gornja železnica, to je, čez kaka tri leta. Navidezno je ta varovana enakopravnost obeh polovici države, v resnici pa je ta dogovor nečuten atentat na avstrijske interese. Pomislimo le. Železnica Sarajevo-sandžak je sicer res strateška, ali služila bo tudi trgovini Ogrske, dočim bo za Avstrijo brez pomena. Kajti Ogerska je že zvezana s Serajevim, če tudi le po ozkotirni železnici Be-

Serajevo, dočim Avstrija nima direktne železniške zveze s Serajevim. Ogerska železniška zveza dobi torej takoj velevažno zvezo s Novopazarjem, Avstrija pa za sedaj — nič. In krvava ironija je, da bo Avstrija plačevala dve tretjini stroškov.

Dogovor določa, da se za črti Samac-Doboj in Bugajno-Aržano hkrati predlože načrti parlamentoma na Dunaju in v Budimpešti. To je zopet pesek v oči, češ, vidite, da ni zmaga in da ni premagana nobena polovica! Kaj se lahko ne zgodi v treh letih! Kdo more jamčiti, da ogrski parlament vsprejme tedaj načrt glede ogrskega prispevka za gradnjo železnice Bugajno-Aržano? Kaj, ako si bodo ogrski može mislili: mi imamo že svojo zvezo, mi ne damo ni noviča več?! Kdo ve, koliko časa bo gospod Szell minister? More-li prevzeti kako garancijo, da ogrski parlament čez tri leta pritrdi njegovemu dogovoru? Morda pa hočeji vladi že sedaj hitro predložiti svoje načrte parlamentoma v odobrenje? No, potem še le bomo Avstriji na slabem. Ogrski parlament funkcionira in bo mogel takoj rešiti predlogo za črto Samac-Doboj — a avstrijski parlament?

Celo »Neue Freie Presse« kritizira jako ostro ta dogovor. Pravi: Resnica je ta, da je Avstrija prevzela veliko dolžnost za prazno obljubo. Sedaj se za tri leta ni smeti več dotikati vprašanja železniške zveze med Bosno in Dalmacijo. Ako pomislimo, da čez tri leta, ko bo železnica v sandžak dovršena, ogrski parlament lahko odreče vsaki prispevek za zvezo z Dalmacijo, vidimo, v kako zagato smo zašli. Ta dogovor je nago podvrženje. S tem se ni zagotovila dalmatinska zveza, ampak odložila. Mi bomo plačevali milijone in nismo nič dosegli.

Kdo ne bi verjel torej, da je na Dunaju in na Češkem v industrijalnih in trgovskih krogih veliko ogorčenje proti Körberju. In to je tisti mož, ki je nedavno na shodu industrijalcev zatrljal, da hoče s skrbjo za gospodarska vprašanja blažiti politiska nasprotstva!!

Zmaga ministerstva Waldeck-Rousseau. V večerani seji Francoske komore je nastala vsled interpelacije posl. Vazeille, o politiki ministerstva v obče, precej burna debata. Thiéry je grajal obnašanje oblasti o priliki štrajka delavcev v Marseiljski luki ter posredovanje italijanskega posl. Morgarija. Sembat je zaznamoval izročitev anarhista Sipida Belgiji za nepravilno. Pravosodni minister Monis in minister predsednik Waldeck-Rousseau sta branila stališče vlade. Končno je Baron predlagal dnevni red, ki odobrava postopanje vlade. Ta predlog je bil sprejet s 330 glasovi proti 238.

Tržaške vesti.

Vse one cenjene naročnike, ki niso še poravnali naročnine za tekoče leto, uljudno prosimo, da store čim prej svojo dolžnost, kajti troški z izdajanjem lista so zelo veliki. Ako mi vršimo svojo dolžnost v tem važnem času in s povečano vstrajnostjo, smeli bi pač pričakovati, da tudi naročniki store svojo s povečano točnostjo.

Volilcem Trsta in okolice! Jutri ob 2. uri pop. mine rok, določen za pregledovanje volilnih list. Obračamo se torej do onih volilcev, ki niso še storili svoje dolžnosti in se prepričali, da-li so vpisani med volilce ali ne, da se jutri prepričajo o tem! Ali takoj zjutraj, ker do 2. ure morajo biti reklamacije že uložene.

Informacije dobe v prostorih »Del. podp. društva« pri gospodu Franu Kravosu, ki je nalašč za to postavljen. Ponavljamo, da volilno pravico v V. kuriji imajo vsi oni, ki so dovršili 24. leto in ki bivajo najmanj 6 mesecev v tej občini. Volilno pravico v tretjem kolegiju imajo vsi oni, ki so za mestne volitve volilci v mestu v IV. razredu, ali pa v enem 6 okoličanskih okrajih. Vrh tega so volilci v tem poslednjem kolegiju vsi oni, ki plačujejo kakoršnji si bodi davek od posestva ali obrti in vsi oni, ki plačujejo najmanj 4 gld. osebnega (personalnega) davka. Torej na delo, zadnji čas je!

Gorjé ubogemu! Pišejo nam: Neki naroden delavec bi rad reklamiral volilno pravico v V. kuriji, iz katere je že drugokrat izpuščen, da-si protizakonito. O zadnjih volitvah ga je neki dobro poznani lahon prijavil za — Madjara, da-si je mož doka al z dokumenti, da je Štajarec od Ptuj! Nič mu ni pomagalo! Sedaj mu treba potrdila hišnega gospodarja, da s tem dokaže naš šestmesečno bivanje v Trstu, ali — gospodar

noče narediti tega potrdila, da-si ima naš mož družino in stanuje že več let v isti hiši!! Poreče se: saj ima pobotnice ali knjigo, v kateri je vpisana stanarina in s katero lahko dokaže čas bivanja v Trstu, ali mi moramo povedati, da naš mož plačuje stanarino — ne, da bi bil kedaj prejel kako pobotnico ali knjižico!!! Mi bi radi imenovali dotičnega »vrlega« gospodarja, ali se bojimo posledic za našega revnega delaveca — osobito, ker je poln družine. Temu človeku ne ostaja drugega, nego zgubiti pravico glasovanja, ako noče imeti posledic! Tako nam je sam povedal!

Poročevalec.

Odkrita beseda. Na tukajšnjem glavnem carinskem uradu je vsled pomnožitve osobja razpisanih več mest viših kontrolorjev v 8. plačilnem razredu.

Med drugimi pogoji se zahteva tudi popolno znanje deželnih jezikov, h katerim pripada v Trstu tudi slovenski!

Ali, kakor nas praksa uči, se je bati, da se tudi v prihodnosti ne bodo ozirali na to ter bodo imenovani Nemci in Italijani, ki bodo ne le nevedši, ampak še nasprotni slovenskemu jeziku. Ker je stvar s tega stališča za nas jako važna, da viši carinski uradniki, katerim so podrejeni tudi slovenski uradniki, slovenski stražniki in slovenski težaki, spoštujejo naš jezik in ne izzivajo po uradih naših ljudi s »sciavi« ali »parlé per christian« in kar je več takih nelepil zabavljk, kakoršnjih je bilo slišati tukaj še pred kratkim časom, zato opozarjamo za danes kompetentne faktorje, naj pazijo o imenovanju na ta mesta ter naj ne prezirajo slovenskih zmožnih uradnikov! Kajti poklicani činitelji naj bodo uverjeni, da se bo od naše strani protestiralo in reagiralo najodločneje, ako bodo imenovani uradniki, došli iz drugih pokrajin na škodo domačim uradnikom, — tuji, ki se tudi v dolgem tukajšnjem bivanju niso hoteli priučiti ni besedici slovenski. Mi ne moremo in ne smemo molčati k temu, ako se na važna viša mesta imenujejo ljudje, ki nimajo izkazati druge kvalifikacije, nego da so Nemci ali Italijani! Za naše uradnike — in koliko vrlo sposobnih je med njimi! — je potakem postopanju krivica dvojna: ne le da so zastavljeni drugim, ki so brez vsake kvalifikacije v jezikovnem pogledu in čisto tudi strokovno niso tako dobro kvalificirani za dotično mesto, ampak so jim naši potem še podrejeni, tako, da je slučajev, ko isti ljudje potem naše še šikanizirajo ravno zato, ker ti poslednji znajo — tudi slovenski!

Naj čujejo torej poklicani činitelji to našo odkrito besedo, dokler je še čas.

Na kaj vse pozabljajo! Pišejo nam: Dovolite mi, dragi mi gospod urednik, da tudi jaz spregovorim jedno dve na adresu znanih resnicoljubov okolo »Amica« in »Avvenire«. Dobro je, ako podajemo vsaki dan po kako črtico v označenje teh ljudi.

Duhovski reformatorji okolo imenovanih listov nam pripovedujejo v jednomer, da manjšina mora spoštovati narodna čutila večine prebivalstva v Trstu. Dobro, temu ne prigovarjamo. Ali ti čudni gospodje pozabljajo, da tudi večina mora spoštovati narodna čutstva manjšine! Pa ne le čutstva, ampak tudi politične in narodne pravice! Pozabljajo, da zakoni o enakopravnosti narodov veljajo za vse državljane in tudi za narodne manjšine! Pozabljajo, da j. varstvo šibkejšega, torej manjšine, eminentno načelo naše krščanske vere. Ravno zato so nam ti duhovniki-reformatorji tako zoperni, ker popolnoma pozabljajo na to eminentno krščansko načelo. Mesto da bi bili zaščitniki šibkejšim, mesto da bi svarili one, ki so močnejši, ker imajo vso oblast v rokah, naj bodo obzirni, pravični in plemeniti do šibkejših, pa se še jednostavno postavljajo na stran močnejših, na stran zatiralcev ter se udeležujejo divje gonje proti šibkejšim in proganjanim!! Mesto da bi brzdali strast močnejših, pa jih še vspodbujajo se svojim vednim deklamiranjem, da šibkeji mora spoštovati čutstva močnejšega! S tem utrjuje v močnejšem vero, da prav postopa, ko duši šibkejšega!

To je neodpusten greh znanih reformatorjev. To je zločin na načelu jednake pravice, na načelu enakopravnosti, zločin na medsebojnem miru, da vedno govore le o dolžnostih manjšine, a porabljajo čisto, kaj je večina dolžna manjšini!

Proti povikljanju najemniškega kracarja piše »Il Gazzettino« prav odločno. Naj se to vprašanje — tako pravi — presoja od katerekoli strani, vsikdar vidimo, da je to le

polovičarska odredba. Pa je še drug težak razlog, ki bi bil moral odsvetovati mestnim svetovalcem, da naj ne glasujejo za to povišanje, razlog, ki se ga le malo povdarjali v razpravi; to je ves zistem, na katerem sloni najemninski krajar! Nič ne koristi, ako se išče izgovorov, češ: da-li so lastniki tudi najemniki ali ne?! Njih, kakor lastnike ne zadene povišanje, razun slučaj, ki pa je jako daleč, da jim stanovanja ostanejo prazna. Ali, kakor rečeno, na to ni misliti ob naših stanovanjskih razmerah.

Lastniki hiš, kakor najemniki, bodo seveda tudi morali plačevati povišani najemninski krajar, ali ne bodo občutili tega ob svojem ugodnem ekonomskem stanju, in kakor oni vsi tisti ne, ki dajejo v najem komoda stanovanja v središču, za katera lahko zahtevajo velike stanarine. Od povišanja bodo najhujše zadeti, prav za prav jedini, ki bodo občutili težo in bodo trpeli pomanjkanje, so najemniki malih stanovanj in ti so velika večina; oni, ki so stokrat primerjali obseg prostorov s stanarino, katero morajo plačevati in se morajo stiskati kolikor je sploh mogoče.

Že tak najemninski krajar, kakoršen je, je torej očitna krivica, koliko krivičnejše je povišanje tega krajearja!! Povdarjamo torej še enkrat — tako zaključuje »Gazzettino« —, da, če tudi ne bi noben razlog govoril proti sklepu mestnega sveta, bi bili morali, predno so se dotaknili najemninskega krajearja, istega preosnovati, premenivši ga iz percentualnega davka v progresiven davek na kvote, izključivši od obdačenja najemnine pod nekim gotovim zneskom, ki bi se imel določiti. Tako bi se bilo moglo storiti. Ali oni niso rešili ničesar in niso poskrbeli za nikako občutno zboljšanje mestnim financam!! Mestni svet je izzval s svojim sklepom brez vsake potrebe na-se diš nepopularnosti. Ali zlo je storjeno. Davko plačevalcem pa ne ostaje drugega, nego nada, da vlada ne odobri tega sklepa!

Štabni častniki v Trstu. Včeraj je prispele z Dunaja 45 častnikov štabnega tečaja pod vodstvom Eml. Oskarja Parmanna v naše mesto. Danes so napravili izlet v Koper. Jutri se vrnejo na Dunaj.

Baklada nadvojvoda Salvatorji. Našim čitateljem je gotovo še v spominu, da je bil nadvojvoda Salvo, ki je bil vojaški poveljnik v Zagrebu, kmalu po Strossmayerjevem jubileju imenovan vojaškim poveljnikom na Dunaju. O vzrokih temu imenovanju se je mnogo pisalo. Hrvatski listi so iskreno obžalovali odhod visokega gospoda, ki se je za časa svojega bivanja pokazal jako dobrohotnega narodu hrvatskemu.

Rodbina nadvojvode je še v Zagrebu. Meščanstvo zagrebško je sklenilo, da priredi rodbini nadvojvode v slovo serenado in bakljado. V ta namen se je zasnova poseben odbor meščanov, ki se je proglasil v permanciji. Baklje bo nosilo 1000 meščanov, pela pa bodo društva »Kolo«, »Sloga«, »Sloboda« in »Merkur«. Predsednik odbora, gospod Gnezda, bo govoril poslovnj govor.

Nedeljski počitek. Razglas tuk. magistrata pozivlja, da je strožje, nego se je godilo dosedaj, spolnjevati predpise glede nedeljskega počitka. Izvzeta so od nedeljskega počitka le sledeča dela:

Čiščenje in popraviljanje v delavnicah, ki med tednom ni mogoče z ozirom na varnost in zdravje delavcev; nadzorovanje podjetij; enkratno inventariziranje ter druga nujno potrebna dela, katerih ni možno odložiti. V poslednjih dveh slučajih treba izposlovati dovoljenje magistrata kakor obrtne oblasti. O delavcih, ki delajo ob nedeljah, treba voditi zapisnike z imeni delavcev, krajem, dobo in vrsto dela. Te zapisnike je na zahtevanje predložiti obrtnemu nadzorniku.

Iz Barkovelj nam pišejo: Znano vam je morda, koliko časa smo morali čakati na popravilo naše farne ure. Več nego četrt leta je ležala v magistratni delavnici. Zdaj pa zdaj je — na zahtevo ljudij — šel kdo povprašat na magistrat, kaj vendar mislijo, ko vendar ne treba drugega, nego osnažiti uro. Vselej pa je bil odgovor: drugi teden! — No, sedaj je vendar priromala, ali — kakšna! Malo so jo prevlekli z zeleno barvo! Drugega menda niso popravili na njej. Ako bi bila živa, bi jo jaz vprašal, kaj da so delali žnjo v magistratni delavnici? Menda so jo kleli in suvali kakor — roba ščava! Pa res, tudi te ne bi imeli, ako bi je ne bili sami ukupili. Sedaj stoji v zvoniku kakik 14 dnij. 2 dni je šla dobro, tako dolgo namreč, dokler je bil delavec poleg nje. Čim pa delavec ni

bilo več, tudi kazalec nista več prav kazala. Zagotovil je sicer, da pride še, ali ni ga bilo več. Četrti dan je bila samo še četrture, peti dan pa je popolnoma utihnila in sedaj stoji kakor mrtva! In mnogi mislijo, da je navlašč narejeno tako, saj se je nekoč neki delavec na magistratu izrazil, da od onih grozljivih volitev nimamo več kaj pričakovati od magistrata. Vidite torej, predragi, niti te malenkosti nam ne dovolijo, da bi nam dali osnažiti prepotrebno farno uro, tisti slavni gospodje, ki nas imajo tako silno radi. Zdaj o volitvah nas bodo morda zopet hoteli »ljubiti«, po volitvah pa nas bodo zopet — sovražili!

Z naših sodišč. Na tuk. deželnem sodišču so bili včeraj obsojeni: 23-letni Josip Makovič iz Dekani zaradi hudodelstva javnega nasilstva po § 81. kaz. zak. v 10 mesecev poostrene težke ječe; 24-letni Josip Zupin zaradi tatvine v 10-mesečno poostrene težke ječe in v policijsko nadzorstvo; 18-letni Anton Ruzier iz Pirana zaradi zločina javnega nasilstva (§ 99. kaz. zak. v 2 meseca poostrene težke ječe. Poslednji je grozil nekemu dekletu, ki ga ni maralo, ter jo pretepal.

Ponesrečen kolesar. Trgovinski agent Karol Perger iz ulice Maleanton štev. 11 je padel včeraj v ulici Torrente s kolesa ter se nevarno ranil na čelu in obrazu; na rešilni postaji so mu podelili prvo pomoč.

Z odra je padel včeraj 15 letni zidar-ski vežbenik Just Perluga iz Kolonje. Delal jo na neki novi stavbi na Škorklji ter padel 8 metrov globoko. Težko ranjenega so ga spravili v bolnišnico.

Aretiranje. Prošlo noč je pol. agent Debiasi aretiral pri Sv. Ivanu pet moških, katerih eden je o zaslišanju priznal, da se je dne 30. okt. t. l. udeležil nekega uloma na lesnem trgu. Mogoče, da so bili tudi ostali štirje — prav blizu. Vseh pet: Frana Ivana M., Ivana B., Josipa B. in Antona C. so izročili deželnemu sodišču.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 12.7, ob 2. uri popoldne 18.7 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 763.8 — Danes plima ob 9.9 predp. in ob 10.53 predp.; oseka ob 3.29 predpoludne in ob 4.19 popoldne.

«Zveza slov. trg. pomočnikov» javlja svojim členom, da prične v nedeljo dne 11. t. m. redni pouk v trgovini, in sicer točno ob 3. uri in pol popoldne v prostorih »Slovanske Čitalnice«, ulica S. Francesco št. 2. Vsi oni, kateri se žele vpisati, se lahko prijavijo do nedelje pri predsedniku, g. Vekoslavu Plesničarju, via Giulia št. 25, pri podpredsed. gosp. Ivanu Tomažiču, ulica Molin a vento št. 3 in na dan šole od 3. do 3. in pol v prostorih istih.

Podpisani odbor se uljudno obrača do slavnih veletržcev, trgovcev in sploh ljubiteljev trgovine in napredka, da bi nam prihiteli na pomoč ter podpirali društvo po svojih močeh, ker v začetku nam primanjkuje zlasti gmotne moči.

Pevsko društvo »Zarja« v Rojanu vabi na Martinov večer, katerega priredi v nedeljo dne 11. novembra 1900 v prostorih »Konsumnega društva« v Rojanu. Začetek točno ob 5. uri pop. Vstopnina v veselici 20 nvč., sedeži 10 nvč., k plesu 20 nvč. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

»Ruskij kružok«. Tržaško namestništvo ni odobrilo pravil tega društva, da si ista doslovno soglašajo s pravili ljubljanskega »kružka«, katera je odobrila kranjska deželna vlada. Namestništvo je našlo nič manj nego sedem razlogov za odklonitev. Začasni odbor ukrene potrebno, da ruski »kružok« vendar-le dobimo.

Vesti iz ostale Primorske.

× Volilni shod. V nedeljo dne 11. t. m. ob 3. uri popoldne skliče deželni poslanec, g. župnik dekan Kompare, na Miljskem hribu pri Božičih — v prostorih gosp. Ivana Božiča-krčmarja volilen shod.

× Mlad anarhist. V Gorici so zaprli v noči med nedeljo in ponedeljkom nekega 16-letnega mizarja, imenom F. Šuligoj, ker je kričal: Živela anarhija! Faute naj bi raje mislilo, kako se deske žagajo!

× Poskušen samomor v bolnišnici. Nedavno so pripeljali v goriško bolnišnico 29-letnega Josipa Bitežnika, učitelja v Grgarju, ker je bil bolan na prsih. Minolo nedeljo se je izjavil proti nekaterim, da ima v prsih polno črvov in da zelo trpi;

da se je pa nameraval usmrtiti, ni slutil nihče. Ko je bilo po noči v bolnišnici vse mirno, je odprl Bitežnik okno in se vrgel na cesto, kjer je obležal v krvi. Našel ga je bolniški čuvaj, ki je takoj potem stopil v sobo in klical na pomoč; prenesli so ga močno poškodovanega v posebno sobo, kjer vestno pazijo nanj. Revežu se je gotovo zmesalo. Po »Soči«.

Vesti iz Koroške.

Umrleje v Celovcu čast. gospod župnik I. Pichler, jako vnet in blag duhovnik.

Samomor. V Celovcu se je te dni ustrelila 58-letna Roza Wolf pl. Wildenau, udova za računskim pregledovalcem. Pred mesecem jej je umrl mož. Bržkone radi tega se jej je začelo mešati v glavi.

Germanizacija v šoli. V slovenskih krajih št. Lenart pri 7 studencih in v Žabnicah sti razpisani učiteljski mesti. Od prosilcev pa okrajni šolski svet ne zahteva znanje slovenskega jezika! Raznarodovanje potom šole je pač najgrše, najnemoralnejše početje!

Vesti iz Kranjske.

* Načrt za novo hiralnico v Idriji. Mestni urad idrijski razpisuje v svrhu nabave načrtov in proračuna za novo hiralnico javen konkurz. Nagrade: 200 K, 150 K in 100 K. Projekte je vpslati do 20. decembra.

* V Kamniku je bilo v minolem polletju skupno 415 tujecev.

* Planinski večer je minolo sredo priredilo v »Nar. domu« v Ljubljani vrlo »Slov. planinsko društvo«. Ti večeri so jako priljubljeni ter privabljajo lepo število inteligentnih gostov na prijateljski sestanek po predavanju. V sredo večer je predaval g. prof. Orožen o potovanju na severno slovensko jezikovno mejo. Navzoče je posebno razveselila vest, da je »Slovensko planinsko društvo« dogotovilo novo pot iz Mojstrane do Vintgarja ter da je društvena kočna na Krnu gotova. Ista se otvori meseca junija prihodnjega leta.

Brzjavna poročila.

Ministri na Dunaju.

DUNAJ 8. (K. B.) Državni finančni minister dr. pl. Körber, železniški minister pl. Wittek, finančni minister pl. Böhm-Bawerk in trgovinski minister pl. Call so se danes pripeljali iz Budimpešte na Dunaj.

Železniški svet.

DUNAJ 8. (K. B.) Železniški minister je sklical železniški svet dne 30. novembra v jesensko zasedanje.

Mestni svet neapeljski razpuščen.

RIM 8. (K. B.) »Agence Havas« javlja, da je kralj Viktor Emanuel danes jutro podpisal dekret, s katerim je municipalni svet v Neapelju razpuščen ter državni svetnik Gualo imenovan kraljevskim komisarjem. Z drugim dekretom je imenovana komisija pod predsedništvom senatorja Sareda, ki ima pregledati vse panoge mestne uprave neapeljske.

Francoski parlament.

PARIZ 9. (K. B.) »Agence Havas« javlja: Vest, ki je krožila nekaj časa v kuluarjih komore, da sta trgovinski minister Millerand in pravosodni minister Monis podala ostavki, se dementuje. Po zaključku včeranje seje se je govorilo v krogu poslancev, da sedaj, ko je vlada dosegla zaupnico, ni več nobenega vzroka za demisijiranje.

PARIZ 9. (K. B.) Listi, prijazni vladi, pravijo, da pomeni včeranj dan zmagovalje vladne stranke. Radikalni listi pravijo, da je komora pokazala svojo odločnost, postaviti se reakciji energično nasproti ter izvesti republikanske reforme. Socialistična glasila izražajo svoje veselje, ker se je v njihovi stranki doseglo slogo. Opozicijski listi trdijo, da je ministerstvo vkljub navidezni zmagi izšlo iz včeranje seje oslajeno, kajti vlada da ne more več brzdati socialistov.

Volitev predsednika Zjedinenih držav. LONDON 8. (K. B.) »Reuter« javlja iz Washingtona, da o zopetni izvolitvi Mac Kinleya predsednikom Zjedinenih držav ni pričakovati spremembe v osehah na najvišjih mestih uprave.

NEW YORK 7. (K. B.) Glasom zadnjih vesti bodo republikanci imeli v senatu večino nad 40 glasov. Ker je legislatura Delaware v senatu in zbornici reprezentantov republikanska, izvolijo gotovo dva republi-

kanska senatorja, ako bodo republikanske frakcije jedine. Mac Kinley ima v Pennsylvaniji 300.000 glasov večine, v Indiani 30.000 in v Illinoisu okoli 100.000. Bryanova večina v Coloradu znaša 35.000 glasov. V tej državi bo imel Brijan veliko večino v legislaturi; senator Walcott pade torej vsekako.

Grški kralj na potovanju.

DUNAJ 9. (K. B.) Kralj Jurij grški in princa Nikolaj sta danes odpotovala v Atene.

Gibanje karlistov.

MADRID 9. (K. B.) V včeranj seji ministerskega sveta je izjavil ministerski predsednik Azcarraga, da na Španskem ni več oboroženih karlistov. Poskušena ustaja je docela ponesrečila. Da se pa uniči vso organizacijo karlistov ostane izjemno stanje še nadalje v veljavi. — Minister predsednik je nadalje naznanil, da se sklene z Zjedinenimi državami pogodba, s katero odstopi Španija Amerikancem otoka Cagayan in Libut, katera edina še poseduje v oceanu, proti odškodnini 100.000 dolarjev.

Vstaja na Kitajskem.

PARIZ 8. (K. B.) »Agence Havas« javlja iz Pekinga čez Shanghai z dne 6. t. m.: Dva bataljona mornarske infanterije sta se z dvema baterijama podala v Kunliang, da zasedejo tamošnji cesarski grob.

PARIZ 8. (K. B.) »Agence Havas« javlja iz Pekinga: Vsled inicijative francoskega poslanika Pichona so zasedli cesarsko grobovje, da povspejšijo rešitev; kajti to utegne na Kitajce napraviti večji utis, nego če bi n. pr. ujeli cesarico.

LONDON 8. (K. B.) »Times« javlja iz Shanghai: Po ukazu vojnega sodišča v Paotingfu-u so ustrelili namestnega podkralja pokrajine Čili, Ping-Yunga, tatarskega generala Kaialunga in polkovnika Vang-Cau-meja. Predsednika trgovinskega urada Cing-li-ja so Francozi ujeli blizu Pekinga.

LONDON 8. (K. B.) Brzjavka generala Campbella pravi: Dne 17. t. m. sem prispel v Tienčün. Včeraj so Kitajci poskušali ukrasti v Tiuliu smodnik; o tem se je pripetila eksplozija. Trije angleški vojaki in trije nosilci so mrtvi, dočim so bili štirje nosilci ranjeni. Tudi mnogo Kitajcev je poginilo ali so bili ranjeni; užgala se jim je obleka.

PARIZ 8. (K. B.) »Agence Havas« javlja iz Pekinga dne 5. t. m.: Neki visok kitajski dostojanstvenik je izjavil, da se najužnem Kitajskem organizira ustaja. Trgovina hudo trpi. Dvomljivo je, da-li se bo moglo plačati obresti od drž. dolga. Princ Čing in Li-Hung-Čung sta baje pripravljena sprejeti spredloge veselil na podlagi Delcasséjevih; vendar poslaniki še vedno odlašajo s predlogi, ker se bavijo neprestano z manj važnimi vprašanji.

Prva slov. zaloga pohištva

iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici

Antona Černigoj-a

se nahaja

v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1.

(na desni strani cerkve sv. Petra).

Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.

Zaloga in tovarna

pohištva vsake vrste

od

Alessandro Levi Minzi v Trstu.

Piazza Rosario 2. (šolsko poslopje).

Bogat izbor v tapetarijah, zrcalih in slikah. Ilustriran cenik gratis in franco vsakemu na zahtevo.

Cene brez konkurence.

Predmeti stavijo se na brod ali železnico brez da bi se za to kaj zaračunalo.

Velika zaloga

solidnega pohištva in tapecarij

od

Viljela Dalla Torre v Trstu

Trg San Giovanni hšt. 5. (hiša Diana).

Absolutno konkurenčne cene.

Moje pohištvo donese srečo.

Pozor!

V gostilni **Matije Križmanšiča** v **Bazovici** bo v nedeljo dne 11. t. m. ples. Začetek bo ob 3. popoldne. Točilo se bo izvrstno vino.

One naše gosp. kupce ki pošiljajo po blagó z vozom, prosimo naj opozorijo voznike da smo se preselili v ulico **Commerciale št. 3** (v bližini dobro poznane kavarne **Fabris**.)

J. PIPAN & C.o
Zaloga kave, riža in olja.

Novo tržaško pogrebno podjetje

L. Mozetič

vodja: **L. Montanelli**
Via Torrente (Ponte della Fabbra)
Izbor bisernih in porcelanastih in nagrobnih vencev, trakov, črk, spominov itd.

Riunione Adriatica di Sicurtà v Trstu

zavaruje
proti požarom, prevozu po suhem, rekah in morju, proti toči, na življenje v vseh kombinacijah.

Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1892.:

Glavnica društva	gld. 5.000.000—
Premijna rezerva zavarovanja na življenje	13.326.346-98
Premijna rezerva zavarovanja proti ognju	1.632.248-22
Premijna rezerva zavarovanja blaga pri prevažanju	49.465-07
Rezerva na razpolaganje	500.000—
Rezerva zavarovanja proti premianju u kurzov, bilanca (A)	333.822-42
Rezerva zavarovanja proti premianju u kurzov, bilanca (B)	243.331-83
Rezerva specialnih dobičkov zavarovanja na življenje	500.000—
Občna rezerva dobičkov	1.187.164-86

Urad ravnateljstva:
Via Valdirivo št. 2, (v lastni hiši).

Na najvišje povelje Njegovega c. in kr. apostol. Vaitanstva

XXI. c. kr. drž. loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija,

ki je jedina v Avstriji zakonito dovoljena, obsega 18.122 dobitkov v gotovini, v skupnem znesku 418.640 kron. Glavni dobiček znaša v gotovini:

200.000 kron

Za izplačilo dobitkov jamči c. kr. loterijski dohodni urad.

Žrebanje nepreklicno dne 13. decembra 1900

Jedna srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju, 1. Riemergasse 7., v loterijskih kolekturah, v tobakarnah, pri davčnih, poštnih, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd.; igralni načrti tirsa za kupce srečk.

Srečke se dopošljejo poštne prosto.

C. kr. loterijska direkcija,
oddelek za državne loterije.

Najboljši in najpopolnejši

glasovirji (pianini)

se vkupljo najceneje proti takojšnemu plačilu ali na mesečne obroke od 16 kron više (tudi na deželo) neposredno pri tovarnarju

HENRIK BREMITZ-u

c. kr. dvornem založniku glasovirjev (pianinov) v **TRSTU, Borzni trg št. 9.**

Svetovna razstava v Parizu 1900 »Srebrna kolajna«, ki je najvišje odlikovanje Avstro-Ogerske za pianoforte.

Zaloga pohištva in ogledal

RAFAELA ITALIA

TRST — Via Malcanton št. 1 — TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, spalnice in sprejemnice, žimnice in peresnice, ogledal in železnih blagajn, po cenah, da se ni bati konkurence.

100 do 300 goldinarjev

zamorejo si pridobiti osebe vsakega stanu v vsakem kraju gotovo in pošteno, brez kapitala in rizika z razpečevanjem zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. Ponudbe pod naslovom **Ludwig Oesterreicher** v Budimpešti, VIII Deutschgasse, 8.

Pekarna

„Pri domači pekci z Grete“

se nahaja v

Trst. — ulici Riborgo št. 15 — Trst.

Priporoča svojim rojakom v mestu in sosedno svojim starim odjemnikom trikrat na dan svež kruh in razno drugo fino pecivo.

M. U. Dr. Ant. Záhorský

priporoča svojo pomoč na porodih, abortih in vseh ženskih boleznih, kakor: nerednosti v perijodi, krvavenje, beli tok, neredna lega maternice itd., kakor sploh v vseh slučajih bolezni.

Ordinuje ulica Carintia št. 8. od 9-11 in od 2-4.

Vojaških invalidov velika zлата in srebrna loterija

Glavni dobiček: **60.000 KRON**

v gotovini z 20% odbitkom.

INVALIDNE SREČKE PO 1 KRONO

PRIPOROČAJO: Josip Bolaffio, Mandl & C.ie, Mercurio Triestino, Ign. Neumann, Henrik Schieffmann.

Dr. Rosa Balsam Praško domače zdravilo

iz lekarne B. Fragner-ja v Pragi

je že več kakor 30 let obče znano domače zdravilo vzbuja slast in odvaža lahko. Z redno uporabo istega se prebavljanje krepi in ohrani.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 nvč. po pošti 20 nvč. več.

je staro, najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero varuje in ohrani rane čiste, vnetje in bolečine olajša in hladi.

V pušicah po 35 in 25 nvč., po pošti 6 nvč. več.

varilo! Vsi deli embalaže nosijo zraven stoječo, postavno položeno varstveno znamko.

Glavna zaloga:

Lekarna B. Fragner-ja c. in kr. dvornega zalagatelja „pri črnem orlu“

Praga, Malastran, ogel Spornerejevice.

Vsakdanje poštno razpošiljanje.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske, v Trstu v Lekarnah: G. Luciani, E. Leitenburg, P. Prendini, S. Serravallo, A. Suttina, C. Zanetti, A. Praxmarer.

TISKARNA „EDINOST“

izdeluje

vabila k veseliam in plesom, plakate, račune (fakture), zavitke in listovni papir z natisnjeno tvrdko za trgovce in zasebnike, raznovrstne vizitnice s primernimi in elegantnimi škatljicami, listke za oddajo in sprejem blaga in pošiljatev, opominjalnice, dopisnice, tiskovine po uzoru za zasebnike, odvetnike, notarje, urade, društva, trgovske knjige, osmrtnice, poročna naznaka nila itd. itd.

IZDAJA:

Dnevnik „EDINOST“

in

ženski list „SLOVENKA“

TISKA:

Šaljivi list „BRIVEC“

in

„Gospodarski list“

glasilo „Trž. kmetijske družbe“.

V zalogi tiskarne „Edinost“ sta izšla v slovenskem prevodu ter je dobiti povesti slavnega hrvatskega pisatelja **Avgusta Senoe**.

„Čuvaj se senjske roke“

in

„BARON IVICA“.

Kdor podpira tiskarno „Edinost“, podpira tudi list „Edinost“.

Ustanovljena

leta 1898.

TISKARNA „EDINOST“

Telefon št. 870.

Telefon št. 870.

Ulica Carintia št. 12. **TRST** Ulica Carintia št. 12.

Računi se plačajo v ulici **Molin piccolo št. 3, II. n.**

Preskrbljena z najnovejšimi črkami.

Sprejema naročila na vsakovrstne tiskovine.

Use točno in po zmernih cenah

POZOR!

Tiskarna „Edinost“ je ustanovljena od rodoljubov v podporo listu „Edinost“ ter se ves čisti dobiček uporablja v poboljšanje tega glasila tržaških Slovencev.

Kdor podpira tiskarno „Edinost“ podpira tudi list „Edinost“!!

„Ljubljanska kreditna banka“

v Ljubljani

Spitalske ulice št. 2.

Nakup in prodaja

vseh vrst rent, državnih papirjev, zastavnih pisem, srečk, novcev, valut itd. po najkulantnejših pogojih.

Posejila na vrednostne papirje proti nizkim obrestim.

zavarovanje proti kurzni izgubi.

Promese k vsem žrebanjem.

Sprejemanje denarnih vlog na vložne knjižice, na tekoči račun in na girokonto s 4 1/2% obrestovanjem od dne vloge do dne vzdiga. Eskompt menjic najkulantneje. Borzna naročila.